YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
25 päivänä huhtikuuta 1996 *

Asiassa C-274/93,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Xavier Lewis, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Luxemburgin suurherttuakunta

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut asetetun määräajan kuluessa kaikkia tarvittavia toimenpiteitä kokeisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/609/ETY noudattamiseksi, se on laiminlyönyt tämän direktiivin 25 artiklan sekä ETY:n perustamissopimuksen 5 ja 189 artiklan mukaan sille kuuluvat velvoitteet,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. N. Kakouris sekä tuomarit G. Hirsch (esittelevä tuomari) ja F. A. Schockweiler, P. J. G. Kapteyn ja J. L. Murray,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan komission esittämät lausumat 12.10.1995 pidetyssä istunnossa, jossa sitä edusti asiamiehenä johtava oikeudellinen neuvonantaja Rolf Wägenbauer,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.11.1995 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.5.1993 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut asetetun määräajan kuluessa tarvittavia toimenpiteitä kokeisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/609/ETY (EYVL L 358, s. 1, jäljempänä direktiivi) noudattamiseksi, ja/tai koska se ei ole ilmoittanut näistä toimenpiteistä komissiolle, se on laiminlyönyt tämän direktiivin 25 artiklan ja ETY:n perustamissopimuksen 5 ja 189 artiklan mukaan sille kuuluvat velvoitteet.

2 Tämän direktiivin 1 artiklan mukaan sen tarkoituksena on varmistaa, että eläinten käyttämistä kokeisiin tai muihin tieteellisiin tarkoituksiin koskevia, eläinten suojelun turvaamiseksi annettuja jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä lähennetään siten, että vältetään yhteismarkkinoiden toteuttamiseen ja toimintaan kohdistuvat haitalliset vaikutukset, joita erityisesti kilpailun vääristyminen ja kaupan esteet aiheuttavat.

3 Direktiivin 25 artiklan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava voimaan direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 24.11.1989 ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä sekä toimitettava direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säännökset komissiolle.

4 Koska komissio ei saanut minkäänlaista ilmoitusta toteutetuista toimenpiteistä eikä se voinut minkään muun seikan perusteella päätellä, että Luxemburgin suurherttuakunta olisi täyttänyt direktiivistä johtuvat velvoitteensa, komissio antoi Luxemburgille virallisen huomautuksen 4.9.1990. Koska komissio ei saanut vastausta tähän huomautukseen, se antoi 20.5.1992 perustellun lausunnon, johon se ei myöskään saanut vastausta. Tässä tilanteessa komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

5 Asianmukaisesti haastettu Luxemburgin suurherttuakunta ei antanut vastinettaan asetetussa määräajassa.

6 Luxemburgin suurherttuakunta lähetti 28.5.1993 komission oikeudelliselle yksikölle kirjeen, jossa se antoi komissiolle tiedoksi eläinten hengen ja hyvinvoinnin suojelusta 15.3.1983 annetun lain (*Mémorial* A, nro 15, 19.3.1983, s. 306, jäljempänä Luxemburgin laki).

7 Komissio pyysi 8.12.1994 päivätyllä hakemuksellaan yhteisöjen tuomioistuimelta työjärjestyksen 94 artiklan 1 kohdan mukaisesti yksipuolista tuomiota vaatien, että yhteisöjen tuomioistuin

" —— toteaa, että koska Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut asetetun määräajan kuluessa kaikkia tarvittavia toimenpiteitä kokeisiin ja muihin tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 24 päivänä marraskuuta 1986 annetun neuvoston direktiivin 86/609/ETY noudattamiseksi, se on laiminlyönyt tämän direktiivin 25 artiklan sekä EY:n perustamissopimuksen 5 ja 189 artiklan mukaan sille kuuluvat velvoitteet".

8 Kantansa tueksi komissio nojautuu tiettyihin direktiivin säännöksiin, joita sen mielestä ei ole saatettu voimaan Luxemburgin lailla.

9 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian vastaajan poissaollessa. Työjärjestyksen 94 artiklan 2 kohdan mukaan sen on tällöin tutkittava kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset ja tarkastettava, ovatko kantajan vaatimukset ilmeisesti perusteltuja.

10 Tutkittavaksi ottamisen osalta on syytä todeta, että komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan sen jälkeen, kun tämä viimeksi mainittu on tutkinut Luxemburgin lain, että direktiivi on pantu epätäydellisesti ja siten puutteellisesti täytäntöön, kun taas kanteessaan komissio väitti ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen perustellun lausunnon mukaisesti, ettei direktiiviä ollut pantu täytäntöön ja ettei täytäntöönpanotoimenpiteistä ollut ilmoitettu sille.

11 Tältä osin on syytä muistaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. erityisesti asia C-296/92, komissio v. Italia, tuomio 12.1.1994, Kok. 1994, s. I-1, 11 kohta) perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla nostetun kanteen kohde rajataan tässä määräyksessä tarkoitetussa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä. Kyseisen valtion mahdollisuus esittää huomautuksensa on nimittäin perustamissopimuksessa tarkoitettu olennainen prosessuaalinen tae ja jäsenvaltion jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn virheettömyyden edellyttämä olennainen menettelymääräys. Kanteen perusteena ei siis saa olla muita syitä kuin perustellussa lausunnossa mainitut syyt (ks. myös asia C-157/91, komissio v. Alankomaat, tuomio 17.11.1992, Kok. 1992, s. I-5899, 17 kohta ja asia C-306/91, komissio v. Italia, tuomio 28.4.1993, Kok. 1993, s. I-2133, 22 kohta).

12 Jos komissio kanteen nostamisen jälkeen vetoaa tiettyihin direktiivin säännöksiin, joita ei ole saatettu osaksi Luxemburgin lakia, ja vaatii toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole toteuttanut kaikkia direktiivin noudattamiseksi tarvittavia toimenpiteitä, laiminlyönnin toteaminen edellyttäisi kyseisen Luxemburgin lain yksityiskohtaista tutkimista sen selvittämiseksi, mitä direktiivin säännöksiä ei ole pantu asianmukaisesti täytäntöön. Tätä tilannetta ei myöskään voida verrata tilanteeseen, jossa jäsenvaltio on toteuttanut tiettyjä täytäntöönpanotoimenpiteitä oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn jälkeen panematta kuitenkaan täytäntöön kaikkia direktiivin säännöksiä, minkä vuoksi komissio on rajoittanut vaatimuksensa niihin säännöksiin, joita kiistattomasti ei vielä ollut pantu täytäntöön (ks. erityisesti asia C-132/94, komissio v. Irlanti, tuomio 14.12.1995, Kok. s. I-4789).

13 Yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin tutkia asian tällä tavalla ainoastaan sellaisen oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn perusteella, jossa vastaajana oleva jäsenvaltio voi ottaa kantaa komission väitteisiin, jotka koskevat direktiivin tiettyjen säännösten puutteellista täytäntöönpanoa. Luxemburgin lakia tai näitä väitteitä ei tässä tapauksessa kuitenkaan koskaan käsitelty oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä.

14 Tästä syystä komission kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

15 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Vaikka kantaja on huomautuksistaan ilmenevän oikeudenkäynnin kohteen osalta hävinnyt asian, on todettava, että huomautuksilla muutetun kanteen nostaminen on johtunut siitä, että vastaaja ei ole suostunut yhteistyöhön, minkä johdosta vastaaja on työjärjestyksen 69 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan velvoitettava korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kakouris Hirsch Schockweiler

Kapteyn Murray

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä huhtikuuta 1996.

R. Grass C. N. Kakouris

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja